

Tilsynsrapport

Eksternt tilsyn med dagplejetilsyn (TMT)

for Dagplejen, Børn & læring, Syddjurs Kommune

Projektperiode januar- maj 2022

Udført af Anette Fisker · FiskerAntropologi

Antropologisk Pædagogisk Konsulent & Familie-og psykoterapeut mpf

CVR: 34 13 92 45

Indholdsfortegnelse:

Indledning	2
Lovgrundlag	2
Projektbeskrivelse	3
Hvad gælder for Dagplejen?	3
Metode, fremgangsmåde og indhold af TMT	6
Resume af tilsyn og fokuspunkter	9
Fokuspunkter til udviklingsorienteret tilsyn	11
Empiriske indsigter og analyse	12
En praksisbeskrivelse af arbejdet med faglighedsrammen	16
Perspektivering	17
Status og konklusion	19
Bilag	21

Indledning

Nærværende tilsyn er det første af slagsen, og er dermed et pilotprojekt. *Tilsyn med dagplejetilsyn, TMT*, er tilrettelagt som et udviklingsorienteret tilsyn med dagplejetilsynet. Denne rapport har til formål at beskrive projektet. At give forældre, dagplejere, dagplejetilsynet og kommunens politikere en fornemmelse af kvaliteten af Dagplejen i Syddjurs Kommune, og samtidig tilvejebringe en indsigt i Dagplejens faglighed, dens pædagogiske kvalitet, samt dens faglige udviklingsarbejde. Rapporten vil blive offentliggjort på de kommunale dagplejeres egne hjemmesider, hvor interesserede kan læse med. Det er ydermere en del af formålet med TMT-pilotprojektet, at udvikle et tilsynskoncept til kommende tilsyn med dagplejetilsynet, der forventes gennemført en gang årligt.

Lovgrundlag

Dette tilsyn sker på baggrund af folketingets aktuelle ændring af Lov nr. 2594 af 28/12/2021, Børne- og Undervisningsministeriet ”Lov om ændring af dagtilbudsloven”.¹

Lovændringen drejer sig om *styrket tilsyn* med dagtilbud gennem uvildighed og ensartethed.

Ændringerne der vedrører Dagplejen er:

§5 Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med indholdet i daginstitutioner efter §19, stk. 2-5, enheder i daginstitutioner efter §19, stk. 6 dagplejen efter §21, stk. 2 og 3.

Stk.3. (...) Kommunalbestyrelsen skal for dagplejen efter §21, stk.2 og 3, og dagplejelignende puljeordninger med tilskud efter §§101 og 102 minimum hvert andet år offentliggøre en samlet tilsynsrapport for dagplejen. Tilsynsrapporten skal offentliggøres på det enkelte dagtilbuds hjemmeside.

¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/2594> - Lov om ændring af dagtilbudsloven

Projektbeskrivelse

I forbindelse med lovændringsforslagets vedtagelse i Folketinget i januar 2022, beslutter Børn & Læring i Syddjurs Kommune at udvikle Syddjurs Dagplejes tilsyn, ved indføjelse af eksternt samt uvildigt tilsyn med tilsynet. I et samarbejde med Dagplejens leder og team, igangsættes pilotprojektet. Projektet er navngivet: Tilsyn Med Tilsyn (TMT). Fremgangsmåden betegnes som induktiv, idet resultatet på forhånd ikke er bestemt. Gennem pilotprojektet bliver der fundet potentiale i at udvikle et TMT- koncept, hvis formål er at undersøge og finde udviklingsfokus i tilsynspædagogernes specifikke tilsyn hos dagplejerne, i dagplejehjemmene og i legestuerne. TMT har til hensigt altså undersøge og opspore aktuelle udviklingsfokus til tilsynspædagogernes faglige udviklingsarbejde, der forventes at faglighedssikre kvaliteten af tilsynsopgaven hos dagplejerne. TMT vil populært sagt, stå på skuldrene af tilsynsopgaven hos dagplejerne - og dermed tilsynspædagogerne og nysgerrigt undersøge Dagplejens spørgsmål: *Gør vi det vi tror vi gør, og har vi den sammen forståelse af tilsynsopgaven?*

TMT er blevet udført med brug af antropologisk metode: Feltundersøgelse, bestående af dokumentanalyse og deltagende feltarbejde. TMT har bestået af dialogmøder hvor indsigter der er fremkommet gennem dokumentanalyse og analyse af feltempiri, er blevet delt og debatteret med tilsynspædagogteamet. Dette er sket i en lærings-og udviklingskontekst. Sidst er Udviklingsfokus blevet levereret til og debatteret med tilsynspædagogteamet. Og, der er blevet afholdt en Temadag om arbejdet med de aktuelle udviklingsfokus som affødtes af TMT. Og, der er indført fagsupervision til tilsynspædagogerne. TMT er udført med brug af ekstern konsulent og betegnes derfor som uvildigt.

Hvad gælder for dagplejen?

Undertegnede har siden 2016 udført uvildigt udviklingsorienteret tilsyn med Dagtilbudsloven og Den styrkede pædagogiske læreplan i Syddjurs Kommunes Dagtilbud/ daginstitutioner. Dette som ekstern antropologisk pædagogisk konsulent. Undertegnedes faglighed og erfaring ang. vejledning til praksis i arbejdet med lovgrundlaget i daginstitutioner, er overførbare til Dagplejen. Men, Dagpleje og Daginstitutioner er væsens forskellige. En dagplejer står jo alene i den pædagogiske

hverdagspraksis, hvor de pædagogiske medarbejdere i en daginstitution er fælles om hverdagspraksis. Vigtigt er, at lovgrundlaget for Daginstitution og Dagpleje, er det samme. Tilsynspædagogen som varetager tilsynsopgaven i dagplejen, har til opgave at understøtte dagplejernes faglighed og arbejdsvilkår såvel som at føre tilsyn. Komplexiteten i tilsynspædagogopgaven er høj og består i at vejlede til praksis, understøtte dagplejers læring, sikre dagplejeres arbejdsmiljø og at føre tilsyn med lovgrundlaget.

Tilsynet består i at tilse at Dagtilbudsloven følges, og at der arbejdes hensigtsmæssigt med Den styrkede pædagogiske læreplan.

Udvikling af dagplejers faglighed – kompetenceudvikling/læring foregår på flere plan: I nu- og her praksis med sparring, vejledning og direkte supervision til dagplejer; I form af faciliterede centrale møder med fagligt indhold, ca. 4 gange årligt. (Det faglige indhold på de centrale møder har seneste været: Den styrkede pædagogiske læreplan², ICDP³ og PKD⁴.); og ved MED- udvalgs møder.

Dagplejeres tid til at arbejde med faglig udvikling er en flaskehals. Til imødekommelse af dagplejernes behov for tid til at samarbejde i respektive grupperinger, har Dagplejen afsat tid på de centrale møder til *udvikling og samarbejde i deres respektive grupperinger om det faglige indhold*. Det er et krav, at dagplejerne deltager i deres respektive dagplejegrupper, og i disse har samarbejde om faglig udvikling/ egen læring og selvrefleksion, sparring om praksis, samt om fælles aktiviteter for børnene, fx legestue.

² Dagtilbudsloven i praksis . <https://emu.dk/dagtilbud>

³ Relationskompetence praksisuddannelse udbudt af Syddjurs Kommune af underviser tilknyttet *Institut for relationspsykologi* (<https://relationspsykologi.dk>)

⁴ Forskningsprojekt DPU & TrygFondens Børneforskningscenter. 11 kommuners deltagelse (aug.2020 – dec. 2022) En praksisnær indsats med fokus på nære, sociale relationer og interaktioner mellem barn og voksen med fokus på 0-2 årige børn i dagplejen Bente Jensen, Professor MSO, DPU, Aarhus Universitet Projektet "Pædagogisk kvalitet i dagplejen (PKD)" er en specifik og systematisk indsats, der retter sig imod at sikre, at alle 0-2årige børn i dagplejen udvikler deres potentialer, dvs. udvikler deres følelsesmæssige udvikling og sprog bedst muligt uanset opvækst baggrund.

Dagplejere i Syddjurs Kommune er og bliver certificerede ICDP med niveau I.

ICDP er relations og ressourceorienteret pædagogik *ICDP henter sine faglige begrundelser i psykodynamiske, sociologiske og læringsteoretiske forklaringsmodeller* (Nielsen, Margit Margrethe, 2013, s.8)

ICDP underviseren i Syddjurs Kommune er tilknyttet Institut for Relationspsykologi, og har ansættelse i Syddjurs Kommune. ICDP niveau I omhandler *Udvikling af egen relationskompetence*.

Tilsynspædagogerne har også ICDP niveau I og nogle har eller er i gang med ICDP niveau II – der omhandler *Udvikling af andres relationskompetence*.

Centralt i ICDP- certificeringen er deltagerens praktiske samt teoretiske arbejde og læring indenfor de 8 samspilstemaer der er essensen af ICDP.

ICDP indgår i Syddjurs Kommunes værdigrundlag.

Med opretholdelse af et højt kompetenceniveau i Dagplejen følger den individuelle dagplejers faglighed. Hvilket i praksis vil sige, at dagplejepædagogen har ansvar for at understøtte dagplejerens faglighed og for at føre tilsyn med samme. Dagplejepædagogen har således pædagogisk opgave i formidling af faglighed og guidning i praksis. Tilsynspædagogerne bærer ansvaret for tilsyn med dagplejernes ICDP- praksis og for ICDP vejledning af dagplejeren. Dette fordrer dagplejepædagogens relationskompetencer på ICDP II niveau, eller fra anden skole. ICDP er Syddjurs Kommunes definition for relationskompetencer. En dagplejer i Syddjurs Kommune er tilknyttet en tilsynspædagog, som følger dagplejers praksis og understøtter dennes udvikling af faglighed. ICDP er fundamental i den tilsynsførende dagplejepædagogs arbejde.

Det er Dagplejens målsætning at en dagplejer har tilknyttet den samme tilsynspædagog i en længerevarende periode. Således at tilsynspædagogens relation til dagplejeren af karakter er understøttende i forhold til faglighedsudvikling af dagplejers praksis.

Metode, fremgangsmåde og indhold af TMT

Metoden der anvendes er antropologisk metode, bestående af: Feltobservationer fra deltagende feltarbejde; analyse og kategorisering af feltdata; og dokumentanalyse.

TMT- projektets målsætning er at understøtte i dagplejetilsynets faglighed. Fremgangsmåden er at undersøge tilsynets systematik og faglighed og evt. udvikle systematik og faglighed. Dagplejernes faglighed vurderes ved tilsynsbesøget af tilsynspædagogen med brug af tilsynsmanualen *Dialog- og udviklingsmanual i Dagplejen, Syddjurs Kommune*. (Bilag 1). (Dialog og udviklingsmanualen er et skema til dokumentation af følgende emner: Den styrkede pædagogiske læreplan; Syddjurs Kommunes 6 kompetencer; ICDP; Individuelle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse; Dagplejers trivsel; opfølgning og udvikling af tematikker)

Afledt heraf undersøges tilsynspædagogernes brug af tilsynsmanualen mht. ensartethed og systematik, samt tilsynspædagogernes personfaglige tilgang i tilsynspraksis hos dagplejeren.

I TMT er der blevet gennemført feltarbejde i alt 14 gange: 2 gange med hver dagplejepædagog inklusiv dagplejelederen som anmeldte tilsyn hos dagplejer, heraf var 1 af gangene et indskrivningsmøde; 1 gang legestue; 1 gang unanmeldt tilsyn og 1 gang unanmeldt tilsyn før opstart af ny stordagpleje. Pilotprojektet er tilrettelagt med hensyntagen til tilsynsførende dagplejepædagogers arbejde og med formålet om bred indsigt i tilsynsopgaven. TMT- feltbesøgene er foretaget hos omtrent en femtedel af Syddjurs Kommunes samlede dagpleje, som pt. består af 88 dagplejere. (Antallet er stigende i projektperioden, grundet stigning af børnetallet).

Efter 3 gange udført feltbesøg blev undersøgelsens empiri delt med dagplejepædagogteamet ved et møde. Her blev projektets videre forløb og interessefelt aftalt: En fortsættelse af den brede igangsatte undersøgelse, med indsamling af tykkere data. Altså flere feltbesøg indeholdende forskellige former for tilsynsopgaver.

Udviklingsfokus i dette tilsyn er blevet siden afledt af de empiriske data fra feltarbejdet, og er således konkrete aktuelle udviklingsfokus, til Dagplejens udviklingsorienterede praksis for tilsynsopgaven.

Sideløbende i projektperioden har dagplejen selv revideret tilsynsmanualen *Dialog- og udviklingsmanual i Dagplejen, Syddjurs Kommune*. Og Dagplejen har afholdt MED- internat med

indhold om *Tilsyn med dagplejen*. Internatets deltagere var tilsynspædagogerne og dagplejernes MED-udvalg samt tillidskvinde og selvfølgelig Dagplejens leder. Dagplejens MED-udvalg mødes årligt i internat. Internatet var opdelt således, at den første dag var sammen med MED-udvalget og alle tilsynsførende dagplejepædagoger. Den anden dag var et ordinært MED-udvalgsmøde. På dagordnen til Internatet den 17. – 18. marts var bl.a. tilsynet i dagplejen.

Her nedenfor på grå bund, gengives i punktform MED-udvalgets bidrag og ønsker til tilsynet fra MED-udvalgsmødet. Både oplægget til dialogen og resumé af dialogens indhold vises:

Oplæg til dialog:

Kl. 9.00 – 12.00

Bl.a. Dialog om tilsynet

- Hvad kan dagplejerne forvente af hhv. anmeldt og uanmeldt tilsyn?
- Hvad indeholder et tilsyn?
- Hvordan etabler vi kontakt til hinanden v/ Tilsyn
- Hvordan er det vi udfordrer hinanden, er det i virkeligheden i dette rum vi lære noget af hinanden, udvikler m.m.?
- Tilsynsmanual

Resumé af dialogen:

Stikord fra dagen:

- Det er vigtigt med kemi, kemi avler tillid, tillid avler frugtbart samarbejde, Kemi giver også gensidighed

- At få sat ord på dagplejerens faglighed så deres egen italesættelse, af deres arbejde får et fagligt sprog
- Corona perioden har for en del været = ensomhed, fordi der ikke har været tilsyn fra før corona. Også ensomhed grundet begrænsning besøg i haver- og hos kolleger i det hele taget.
- Fokus på kerneopgaven i tilsynet
- Dagplejerne er glade for tilsynsmanualen
- Humor er vigtig at bringe ind i tilsynet, det kan godt være ”klogt selv om det er sjovt”.
- Åbenhed i tilsynet er vigtigt, åbenhed om hvorfor vi mødes og hvad mødet handler om
- Rammesætning og for forventningsafstemning er med til at holde fokus
- Skal tilsynet omlægges ? Hvis det skal, hvordan sikrer vi at alle får de tilsyn de skal have
- Skal tilsynet opdeles således at der er ordinært tilsyn, specielle tilsyn, ex sprogligt, motorisk, ude/inde miljø m.m.
- Vigtigt at italesætte tilsynet ind i kerneopgaven.....kerneopgaven for dagplejerne og de tilsynsførende er ikke med det samme afsæt
- Fælles opmærksomhed på tilsynet, således at vi i fællesskab højner tilsynet – vi udvikler sammen med dagplejerne
- God dialog, ok med forskellige holdninger men der skal være fælles fodslaw
- Dagplejerne oplever ikke tilsynet som kontrol, selv om de er klar over det også er dette
- Dagplejerne er glad for at have faglige dialoger med de tilsynsførende om børnene og ser frem til disse tilsyn

”Dagplejen arbejder ud fra tilsynsmanual, samt og ikke mindst hvad Dagtilbudsloven foreskriver.”
 Citat leder af Dagplejen.

Opsamlingsvis har nærværende TMT- pilotprojekt vha. antropologisk metode frembragt kvalitative data udtrukket af empiri fra deltagelse i praksissituationer. Dvs. konkret oplevede situationer fra tilsynspraksis. De kvalitative data indeholder endvidere indsigt i Dagplejens brug af tilsynsmanualen *Dialog- og udviklingsmanual i Dagplejen, Syddjurs Kommune*, som for nyligt er udviklet til formålet af Dagplejens leder. De kvalitative data består også af indsigt i arbejdets organisering i Dagplejen, altså samarbejde, udvikling samt tilrettelæggelse og udførelse af dagplejetilsyn.

Resume af tilsyn og fokuspunkter

Det er et omdrejningspunkt at tilgangen bliver udviklingsorienteret omkring aktuelle fokuspunkter, hvis kendetegn er, at de udgør aktuelle tematikker, som giver information om den aktuelle faglige kvalitet. Og, ikke mindst forventes det grundet fremgangsmådens adræthed, at systematisk evalueringsbaseret arbejde med de fundne udviklingsfokus, vil medføre den bedst mulige kvalitetssikring. Det er en fordring at tilsynspædagogerne har høj faglighed, altså at de *er bevidste om hvad de gerne vil se i dagplejerens praksis*. Dette er en undersøgelse af dagplejetilsynets praksis i tilsynsopgaven, der skal frembringe fokuspunkter til udvikling af tilsynet. Og tilsynet har til formål af sikre at Dagplejen og de individuelle dagplejere leverer faglighed og pædagogisk kvalitet som dagtilbudsloven og Den styrkede pædagogiske læreplan (Bilag 2) foreskriver.

Delformålet i TMT- projekt konkretiseres til at undersøge praksis for Dagplejens (dagplejepædagogteamets) tilsynsmetode og dokumentationsmetodik.

Hvorfor arbejde med udviklingsfokus?

Når man vælger at arbejde udviklingsorienteret med brug af udviklingsfokus, må man nødvendigvis foretage en udvælgelse af udviklingsfokus. De udvalgte udviklingsfokus, der anbefales at arbejde med, må være kvalificeret som betydningsfulde og værdifulde i forhold til faglighedskriterierne. Det er en nødvendighed at prioritere udviklingsfokus, og at arbejde systematisk med disse samt at kende og udleve feltets faglighed. (Den styrkede pædagogiske læreplan, ICDP og Syddjurs Kommunes 6 læringskompetencer)

Dette TMT- projekt har resulteret i, at undertegnede, der jo kommer med et udefra blik på dagplejetilsynet, har fundet en række udviklingsfokus, som Dagplejen anbefales at foretage en intern prioritering af. For derefter at arbejde udviklingsorienteret med disse frem mod næste tilsyn, som forventeligt vil blive udført sommeren 2023.

Fagligheden er beskrevet i Den styrkede pædagogiske læreplan. Dokumentationen nedfældes i *Dialog- og udviklingsmanual i Dagplejen, Syddjurs Kommune*. Og genstandsfeltet er tilsynspraksis med dagplejepspraksis. En tilsynspraksis der som før nævnt indeholder 2 dele, nemlig både tilsyn og vejledning til udvikling.

Foruden det pædagogiske tilsyn hos dagplejerne, varetager tilsynspædagogerne også driften af Syddjurs Kommunes dagpleje, og samarbejdet med aktørerne omkring det enkelte barns læring, trivsel, udvikling og dannelse.

Driften består bl.a. i at sikre faglig god dagpleje til barnet, når der er driftsforstyrrelser som fx sygdom, ferie, eksistentielle vilkår som fx covid-19 pandemien ect. ect..

Samarbejdet med aktørerne omkring barnet, består bl.a. i at afholde indskrivningsmøder og tværfaglig team møder mm.

Det pædagogiske tilsyn – Tilsyn og vejledning hos dagplejer, består af tilsyn med Dagplejens Styrkede pædagogiske læreplans-arbejde. Og til dagplejerens kompetenceudvikling bl.a.: Direkte supervision i praksis, kompetenceudviklende kurser og temadage, (fx deltagelse i PKD-projektet, og strukturerede læringsforløb om Den styrkede pædagogiske læreplan).

Udbyttet af pilotprojektet TMT er, de fokuspunkter til udvikling af tilsynskonceptet, både til udvikling af tilsynsmanualen og til udvikling af tilsynspraksis, som nedenstående er listet op.

Det er disse udviklingsfokuspunkter der på et dialogmøde blev formidlet til tilsynspædagogteamet Ligesom den afholdte Tema-dag (Bilag 3) var med et fagligt indhold om udviklingsorienteret tilsynsarbejde, med afsæt i de fundne fokuspunkter. Fagsupervision til tilsynspædagoger blev tilbudt, også på baggrund af disse fokuspunkter.

Der blev i pilotprojektet afholdt 4 møder med dagplejeteamet. Det første møde om det tilsigtede formål. Dette møde var på ledelsesniveau. Det andet møde var med hele dagplejeteamet, om metode og interessepunkter. Det tredje om deling af indsigter efter 3 tilsyn med tilsyn feltbesøg, deling af analyse, samt fremadrettet fokus for tilsyn- med tilsyn projektet. Det fjerde møde var et dialogmøde, med deling af udviklingsfokus og sparring til dagplejetilsynsteamet om valg af udviklingsfokus, understøttelse af faglighedskultur. Emnerne var faglighed jf. Den styrkede pædagogiske læreplan, systematik og metodik i tilsyn, og tilsynpædagogteamets faglighedskultur set i et udviklingsperspektiv.

Fokuspunkter til udviklingsorienteret tilsyn:

- Fokuspunkt: *Faglig standard for tilsynspædagoger*. Gør dagplejer opmærksom i tilsynet, på iagttagelser af barnets udvikling og trivsel. Tal med dagplejer om dennes udviklingsfokus nu-og-her. Giv direkte supervision og understøt læring og udvikling af faglighed med ICDP tilgang. Tydelighed om tilsynets formål og form.
- Fokuspunkt: *Systematik i tilsyn*. Brug af tilsynsmanual; Dagplejers arbejdsmiljø – børnemiljø.
- Fokuspunkt: *Dagplejers generelle trivsel og arbejdsmiljø*. Afholdes der MUS og GRUS og med dagplejerne og hvordan understøttes det psykiske og fysiske arbejdsmiljø hos den enkelte dagplejer og dennes gruppe? Hvordan oplever dagplejer ansvarsfordelingen i det daglige, når der er udfordringer ang. trivsel og samarbejde?
- Fokuspunkt: *Flytning af børn*. ICDP – relationsarbejde. Med hvilken begrundelse flyttes børn fra dagpleje og på hvis initiativ (forældres eller dagplejers)?

- Fokuspunkt: *Forældresamarbejde*. Hvordan kan dagplejetilsynet styrke og facilitere udvikling af faglighed hos dagplejer til forældresamarbejdet. FX konkret og deltagende i situationen – ICDP faglighed = relationskompetence.
- Fokuspunkt: *ICDP-faglighed*. Hvordan kan dagplejetilsynet styrke og facilitere udvikling af faglighed hos dagplejer i ICDP-faglighed = relationskompetence? FX: Tilsynspædagog som involverende, deltagende, intervenserende – giver direkte supervision til dagplejer i situationen, med stadig fokus på den gode relation, som dagplejer skal opleve at have til tilsynspædagogen.
- Fokuspunkt: *Tilsynsmanual udfyldes, læses og underskrives af dagplejer før tilsynsbesøget afsluttes. Ansvar for tilsynsmødet og dets tilrettelæggelse*.
- Fokuspunkt: *Supervision til tilsynspædagoger*: Stil skarpt på faglighed i vejledning til dagplejer: Supervision af dagplejer.

Empiriske indsigter og analyse

Med afsæt tilsynene hos dagplejerne i følgeskab med dagplejepædagoger, der er foretaget, er der fremkommet indsigter i tilsynets udviklingsmuligheder. Disse indsigter er bagkatalog sammen med de øvrige feltdata, som fx dokumentanalyse for fokuspunkter til udviklingsorienteret tilsyn. De ses herunder kategoriseret i følgende tematikker:

Systematik og ensartethed synes opnåeligt med:

Brug af tilsynsmanual

Faglig standard for tilsynspraksis

Sammenhæng med tilsynets formål ang. tidspunkt, læringsmiljø og udviklingsfokus

Kompetenceudvikling med supervision til tilsynspædagoger

Vejledning og sparring til dagplejers faglighed og kompetenceudvikling i tilsynssituationen = direkte supervision.

Brug af tilsynsmanual:

Ensartet brug af tilsynsmanualen, med notat ved tilsynets afslutning, til opnåelse af gennemsigtighed og ligeværdighed mellem tilsynspædagog og dagplejer. Der er stort fokus på anerkendelse af dagplejer og udvikling af dennes faglighed. Tilsynene er af karakter opfølgende/kontrollerende og udviklende mht. faglighed angående den pædagogiske praksis og følgende kompetenceudvikling hos dagplejer.

For at højne ensartet tilsyn – kan der med farvekodning indføres systematik i brugen af tilsynsmanualen. Dette mhb. at tilsynet hos den individuelle dagplejer, henover tid kommer rundt om tilsynsmanualens emner. Farvekoder anbefales anvendt i tilsynsmanualen, til markering af det emnet/emnerne, der blev gennemgået i tilsynet. Dette kan sagtens gøres helt lavpraktisk. Men vigtigt er det, af hensyn til ensartethed og kvaliteten af det samlede Dagplejetilsyn, at der i tilsynsteamet aftales én metode, som skal være kendetegnende for ensartet og fælles fremgangsmåde for alle tilsynspædagoger. Således at en tilsynspædagog der overtager fra en anden kan arbejde videre med afsæt i den foreliggende dokumentation.

Tilsynsmanualen bør også anvendes, ensartet, ved uanmeldt tilsyn.

Faglig standard for tilsynspraksis:

Emnet her omhandler det aktuelle formål i det pædagogiske tilsyn hos dagplejer. Hvad er tilsynspædagogens formål med tilsynet? Er tilsynet tilrettelagt og planlagt så det er i overensstemmelse med formålet? Hvad er sigtet for tilsynspædagogens faglige pejlemærke? Hvad er dagplejers aktuelle kompetenceudviklingsfokus? Der findes altid udviklingsfokus, arbejdsfeltet er dynamisk og agilt!

Der anbefales medinvolvering af dagplejer, ved at der ved første tilsynsbesøg, eller snarest efter til dagplejer afleveres en tom tilsynsmanual. Herved orienteres og oplyses dagplejer om den sædvanlige tilsynskontekst. Og, dagplejer gives mulighed for at forberede sig på tilsynet, og gives bedre forudsætninger for at søge vejledning og sparring som denne ønsker sig fra tilsynspædagogen ved tilsynsbesøget.

Sammenhæng med tilsynets formål ang. Tidspunkt, læringsmiljø og udviklingsfokus

Ensartethed i tilrettelæggelsen af tilsynet.

Ved anmeldt tilsyn:

- Kontakt dagplejer om tilsynets formål
- Informer om udviklingsfokus for tilsynet
- Spørg ind til dagplejers udviklingsfokus
- Opfordre dagplejer til at forberede sig
- Udfør tilsynet i det læringsmiljø der i fokus ved tilsynsbesøget, efter aftale med dagplejer
- Afdæk i tilsynet, over tid, dagplejens pædagogiske kvalitet i hele åbningstiden. Formålet er at etablere et fælles afsæt med dagplejer til vejlednings -og udviklingsøjemed.

Kompetenceudvikling med fag-supervision for tilsynspædagoger

Det er med respekt for tilsynspædagogarbejdets høje kompleksitetsgrad og med anerkendelsen af at bias forekommer (selvblindhed og overinvolvering i fagprofessionen), at der anbefales fast fag-supervision til tilsynspædagogteamet. Der er i TMT-projektet indført individuel fag-supervision, hvor superviseren medbringer en faglig problemstilling til sessionen, hvori den sammen med supervisor undersøges. I pilotprojektet Tilsyn med dagplejetilsyn blev der tilbudt fag -supervision, med god respons fra Dagplejen. Fast supervision anbefales til tilsynspædagogerne. Fx systematisk skemalagt individuel fag-supervision med ekstern supervisor. Fag- supervision kan også foregå som gruppesupervision med reflekterende team, styret af ekstern supervisor.

Direkte supervision: Vejledning og sparring til dagplejers faglighed og kompetenceudvikling i tilsynssituationen.

Direkte supervision består af intervention og vejledning i praksis, på et ICDP-grundlag. Med direkte supervision arbejdes der nu- og- her med pædagogisk praksis, ICDP og Den styrkede pædagogiske læreplan i situationen.

Dagplejere har forskellige fagprofessionelle baggrunde uddannelses – såvel som erfaringsmæssigt. Af denne årsag har det essentielt betydning, at vejledningen, sparringen og guidningen sker i praksiskonteksten, hvor situationer opleves nu-og her af både dagplejepædagog og dagplejer på samme tid. Denne fælles oplevelse muliggør nemlig at kompetenceudviklingen hos dagplejeren tager afsæt i en konkret oplevet og bevidnet situation. Den styrkede pædagogiske læreplan er Dagplejens lovgrundlag. I Den styrkede pædagogiske læreplan udgør fagligheden formidlet med give begrebsdefinitioner, som er grundlæggende og udstedt fra Børne- og Undervisningsministeriet.

Med direkte supervision får dagplejeren, som i langt de fleste arbejdstimer står alene i sin fagprofessionelle praksis, en direkte sparring til sin praksis, i sin praksis fra en fagkyndig person, som dagplejeren har en relation til, og som har kendskab til dagplejens børn og praksiskultur. Tilsynspædagogens involverende og deltagende rolle må anses for at være en vigtig pædagogisk sparring for dagplejeren. I og med at tilsynspædagogen deler sin oplevelse af praksissituationen og sit perspektiv på den, samt giver direkte supervision, vil vejledningen kunne komme til at handle om selve faglighedens betydning og karakter.

Dagplejepædagogens supervisionskompetencer kan udvikles og vedligeholdes gennem ekstern supervision på egne cases fra dagplejetilsynspraksis i fag-supervision. Og gennem kollegial supervision og kollegial faglig sparring.

Faglighedsramme

Faglighed er defineret i Den styrkede pædagogiske læreplan. Her betegnes fagligheden i eksakte begrebsforståelser, som den pædagogiske praksis skal følge. Tilsynsopgaven består i at tilsynspædagogen oplever fagligheden i øjeblikssituationer sammen med dagplejer, og samarbejder udviklingsorienteret og evalueringsbaseret med dagplejeren omkring fagligheden.

Med afsæt i fortløbende tilsynsbesøg af 1-2 timers varighed hos hver enkelt dagplejer, opleves og vurderes dagplejerens pædagogiske faglighed ligesom dennes personfaglige pædagogiske nu-og-her kompetencer.

I og med at tilsynspædagogerne har både tilsynsfunktion og vejlederfunktion, påhviler det dem at puffe og understøtte dagplejer i retning af den udvikling og læring, som dagtilbudsloven fordrer.

Foruden tilsynspædagogernes tilsynsbesøg hos dagplejerne både de anmeldte og uanmeldte, udgør de fælles tilrettelagte kursusforløb og deltagelse i projekter, udbudt af Syddjurs Kommunes Dagpleje, dagplejernes faglige afsæt og fundament. Dette er faglighedsrammen omkring Dagplejen.

En praksisbeskrivelse af arbejdet med faglighedsrammen

I tilsynsbesøgene opleves, både de anmeldte og de uanmeldte, at tilsynspædagogen giver sparring til dagplejer i praksis i situationerne, at der følges op på handleplansarbejde omkring børn i udsatte positioner, samt at der gives vejledning til dagplejer. Samtidig foretager tilsynspædagogen en øjebliksvurdering af dagplejens pædagogiske faglighed og kvaliteten af den pædagogiske praksis. Denne vurdering danner afsæt for samtalen, som foregår i tilsynssituationen, imens dagplejer er sammen med børnene, med tilsynspædagogens deltagelse i praksiskonteksten. Tilsynspædagogens

deltagelsesformen spænder fra perifer til fuldgyldig deltagelse.⁵ Det er Den styrkede pædagogiske læreplan, som dagplejekvaliteten holdes op imod, og det sker med henblik på udvikling af dagplejens pædagogiske kvalitet, der skal levere et pædagogisk miljø, som understøtter børns udvikling, trivsel, læring og dannelse i samarbejdet med barnets forældre.

Set fra et udviklingsorienteret syn, vil der altid kunne findes udviklingsfokus, der kan arbejdes evalueringsbaseret og kvalitetsudviklende med. Den bedste kvalitetssikring af tilsyn er at det foregår udviklingsorienteret og med læring for øje.

Perspektivering

Gennemførelsen af pilotprojekt TMT (Tilsyn Med dagplejeTilsyn), er sket med henblik på at undersøge den pædagogiske kvalitet af dagplejen, med konkretiseret udvikling af faglighed med evalueringsbaseret arbejde med udviklingsfokus som sigte, samt med formålet om udviklingen af et tilsynskoncept.

Det er hensigten at TMT skal levere udviklingsfokus til udvikling af Tilsynsfundamentet, som tilsynsopgaven står på. Altså at TMT leverer kvalitetsudvikling af tilsynsfundamentet, som skal følge takt med de gældende faglige udviklingsmål fra Børne-og Undervisningsministeriets.

Med Den styrkede pædagogiske læreplan, som er Dagtilbudsloven omskrevet til vejledning for praksis, med obligatoriske begrebsdefinitioner, har vi fået et fagligt fundament at stå på, som samtlige børn og deres forældre, der er indskrevet i dagtilbud skal imødekommes af.

Når der arbejdes med udviklingsfokus, der er konkretiseret og fundet ved deltagende undersøgelse af praksis, er det undertegnede erfaring fra Tilsynsarbejde med Dagtilbud, at kvaliteten af fagligheden løbende evalueres med øje for relevans og værdi, holdt op imod den lokale kulturelle kontekst og selvfølgelig dagtilbudsloven. Når der arbejdes evalueringsbaseret med

⁵ *Praksisfællesskaber, Læring, Mening og Identitet*: 2004, Wenger, Etienne, Hans Reitzels Forlag.

udviklingsfokus, er et ydermere erfaringen at faglighedsstandarden af den pædagogiske praksis forbliver god.

Undertegnede har siden 2016 ført tilsyn eksternt pædagogisk tilsyn med dagtilbud, for Syddjurs Kommune. I takt med at Den styrkede pædagogiske læreplan, blev vedtaget i Folketinget 2018 og som lovkrav fra juli 2021, er evalueringsbaseret udvikling af faglighed blevet et kendetegn for god faglighedskultur. Evalueringsbaseret praksis indebærer en udvælgelse af og et arbejde med betydningsfulde forhold, disse benævnes i denne rapport som *fokuspunkter*. Fokuspunkter foreslås anvendt til kvalitetsudviklende arbejde med Den lokale styrkede pædagogiske læreplan⁶. Fokuspunkter skal være relevante tematikker, som det giver mening have som pejling for praksisudvikling i tråd med lovgrundlaget, altså Den styrkede pædagogiske læreplan. I daginstitutionerne spores god effekt ved systematisk evalueringsbaseret arbejde med fokuspunkter.

Dette pilotprojekts sigte er at TMT skal understøtte Dagplejens faglighedskultur og kvalitetsudviklingen, som den gældende dagtilbudslov fordrer det. Vigtigt er det, at have for øje, at der er én markant forskel på tilsyn med dagplejetilsyn og tilsyn med dagtilbud. Og det er, at tilsynspædagogernes opgave indeholder kontrol, ansvar for kvaliteten og barnets udvikling, læring, dannelse og trivsel samt vejledning, sparring samt supervision en-til-en hos dagplejer. Det betyder at tilsynspædagogens relationsarbejde i forhold til dagplejerne er af essentiel betydning – er uhyre vigtig. Desuden er tilsynspædagogen en solist på arbejde hos en anden solist. Tilsynspædagogens opgave indebærer høj grad af kompleksitet, hvilket er et væsentligt argument for at der løbende føres uvildigt eksternt tilsyn med tilsynet. Børn & Læring, Syddjurs Kommune har samtidig med dette pilotprojekt banet vejen for tilsyn med dagplejetilsyn, med et årligt tilsyn. Indeværende pilotprojekt har frembragt et koncept, som tiltænkes udført, med aktuelle justeringer i 2023. Det er hensigten at TMT vil tegne en skabelon for de kommende TMT (tilsyn med dagplejetilsyn)

⁶ Den lokale styrkede pædagogiske læreplan, er den læreplan som hver institution har udgivet, som formidler og er et redskab til institutionens praksis og kultur.

Status og konklusion

TMT- Tilsyn med dagplejetilsyn, er udført med formålet om at stå på skuldrene af tilsynspædagogerne. Tilsynspædagogerne fører tilsyn, vejleder og faciliterer dagplejers læringsprocesser og faglige udvikling med henblik på at dagplejernes pædagogiske praksis følger lovgivningen, altså Den styrkede pædagogiske læreplan. Det påhviler således tilsynspædagogerne at vurdere dagplejers faglige kvalitet, sikre at lovgrundlaget efterleves og at understøtte dagplejers faglighed.

Samtlige kommunale dagplejere i Syddjurs Kommune er uddannet i ICDP – (i daglig tale relationskompetencer), ICDP er kommunes grundlag for pædagogisk praksis. Derudover har dagplejerne forskellige uddannelses- og erhvervsfaglige kompetencer til arbejdet som dagplejer.

Kompetencer skal holdes ved lige igennem løbende faglige udviklingsinitiativer. Udviklingen sker pt. gennem deltagelse i PKD- projekt, Den styrkede pædagogiske læreplan, med Fyrtårnetænkningen, temadage, gruppemøder for dagplejere om samarbejde og udvikling,

Der er med TMT indført fag-supervision til tilsynspædagoger til understøttelse af tilsynsopgaven.

Nedenstående er undertegnede anbefalede udviklingsfokus, til Dagplejetilsynet frem mod det næste tilsyn.

Udviklingsfokus:

- Tilsynsmanual: Systematik og ensartethed i dens anvendelse.

Gennemlæsning og tid til kommentarer hos dagplejer i alle tilsynsbesøg.

- Faglig standard for tilsynspædagoger – Den styrkede pædagogiske læreplan er lovkrav. Brug direkte supervision i praksis og følg op.
- Fokus på ICDP – vejledning i nu- og- her praksissituationer i tilsynsbesøg.

Dagplejens tilsynspædagogteam anbefales at arbejde med de 3 ovenfor nævnte udviklingsfokuspunkter, frem mod næste tilsyn.

Bilag 1:

Dialog - og udviklings manual i Dagplejen, Syddjurs Kommune

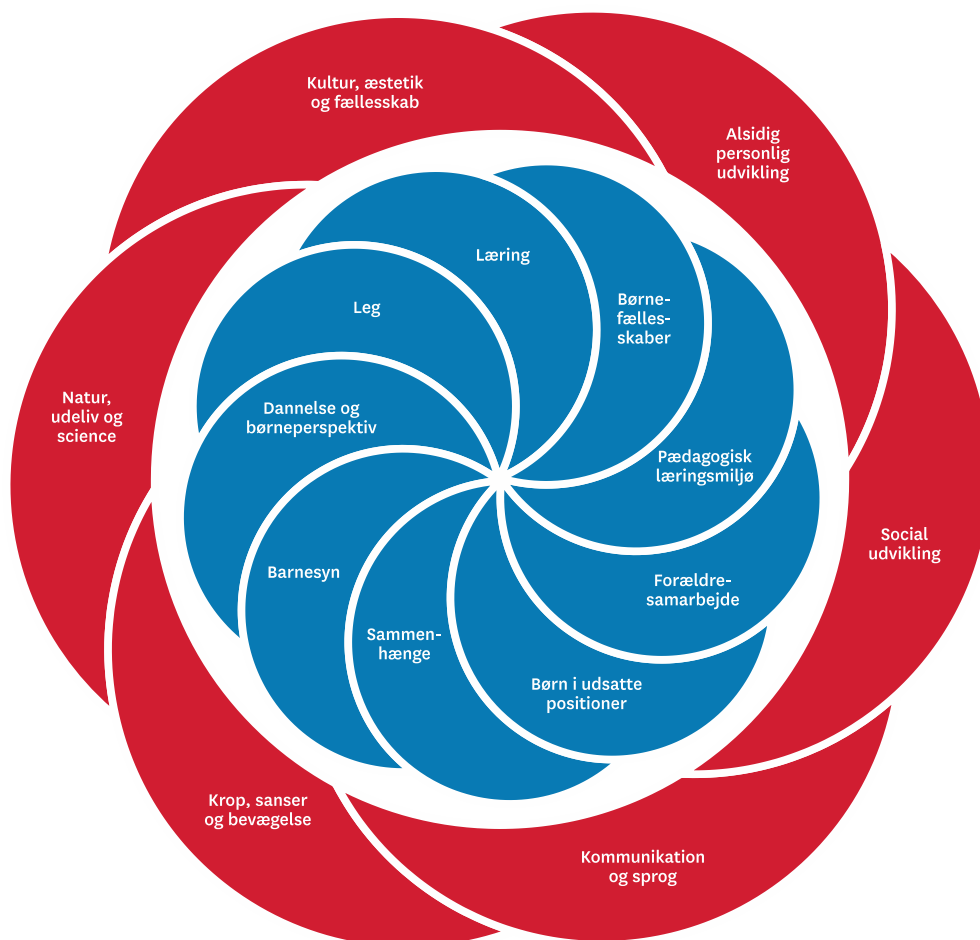
Til brug ved anmeldte og uanmeldte tilsyn

<p>Dato for tilsyn Anmeldt/uanmeldt <small>Understreg hvilken type</small></p>	
<p>Deltagere: Dagplejer navn og team: Dagpleje pædagog navn:</p>	
<p>Opfølgning: Siden sidst, hvad har du været optaget af? Opfølgning på aftaler fra sidste tilsyn.</p>	
<p>Den nye styrkede Pædagogiske læreplan: Med særligt fokus på: </p> <p>Hvordan arbejder du med? De 6 læreplanstemaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alsidig personlig udvikling • Social udvikling • Kommunikation og sprog • Krop sanser og bevægelse • Natur udeliv, science • Kultur æstetik og fællesskab <p>Det fælles pædagogiske grundlag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legen • Barnesyn • Dannelse børneperspektiv • Læring • Børnefællesskaber • Sammenhæng • Børn i udsatte positioner • Forældresamarbejde <p>DGI Hvordan tænker du DGI ind i Læringsmiljø? Hvordan skaber du et inkluderende læringsmiljø? Hvordan evaluere du dit eget arbejde?</p>	
<p>Syddjurs 6 kompetancer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Automatisering • Behov udsættelse • Gode omgangsformer • Nysgerrighed • Robusthed • Vedholdenhed 	

<p>ICDP: Hvordan vurderer du børnene i din dagpleje? Hvilke pædagogiske tiltag og aktiviteter sætter du i gang i forhold til NUZO: Zonen for nærmeste udvikling (Brug gerne de 8 temaer for godt samspil i ICDP som grundlag for dine tiltag.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vis positive følelser 2. Juster dig efter barnet 3. Tal med barnet om det som optager det. 4. Ros barnet, anerkend barnet. 5. Fælles opmærksomhed. 6. Giv mening til barnets oplevelser. 7. Uddyb og forklar 8. Hjælp barnet med kontrol sæt positive grænser. 	
<p>Særligt omkring et eller flere børn:</p>	
<p>Dagplejerens generelle trivsel: Hvordan har du det i jobbet? Din mentale trivsel Din fysiske trivsel</p>	
<p>Dagplejepædagog/samarbejde: Hvad kan vi udvikle? Hvad kan vi evt. afvikle?</p>	
<p>EVT:</p>	
<p><i>Hvilke aftaler har vi indgået i dag? Er der noget vi skal tænke på/gøre til næste gang?</i></p>	
<p><i>Underskrift dagplejer:</i></p>	
<p><i>Underskrift Pædagog:</i></p>	

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

Børne- og Socialministeriet (2018).
Den styrkede pædagogiske læreplan,
Rammer og indhold

